

Rynek Starego Miasta 27, 00-272 WARSZAWA, tel. 22 831-17-41, 22 831-16-34, faks 22 887-40-52
e-mail: zkp@zkp.org.pl, www.zkp.org.pl

CZŁONKOWIE HONOROWI: Roman Berger, Ludwik Bielański, Michał Bristiger, Teresa Chylińska, Elżbieta Dziębowska, Zofia Helman, Wojciech Kilar, Eugeniusz Knapik, Włodzimierz Kotoński, Zygmunt Krauze, Jan Krenz, Krzysztof Penderecki, Irena Poniatowska, Bogusław Schaeffer, Stanisław Skrowaczewski, Jan Stęszewski, Paweł Szymański, Mieczysław Tomaszewski,

Warszawa, 15 października 2012 roku

Szanowny Pan
Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

55/2012

P. D. Ułbany
P. M. Dąb

hp. Ułbany
16.10.2012

Kle

Szanowny Panie Ministrze!

MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	
wpl. dn.	16. 10. 2012
L.dz.	47097/12

W nawiązaniu do Pisma od Pana Ministra z dniach 7 września 2012 roku (DNIN/1444/12) przesyłamy nasz komentarz do projektu Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji na rynku wewnętrznym. Nasze generalne stanowisko zawarte jest we wspólnym wystąpieniu do Pana Ministra sygnowanym przez szereg stowarzyszeń twórczych i organizacji zbiorowego zarządu prawami autorskimi i pokrewnymi. Poniżej rekapitulujemy najważniejsze elementy tego stanowiska.

1. Projekt Dyrektywy narusza zasadę pomocniczości, wkraczając bez uzasadnionej potrzeby w obszar krajowych regulacji prawnych i bezpodstawnie uznając, że regulacja na szczeblu unijnym jest właściwa dla osiągnięcia wyznaczonych celów.
2. Projekt w sposób nadmierny i nieuzasadniony ingeruje w status i działalność ozz, ograniczając możliwości działania zwłaszcza organizacji mniejszych, takich jak organizacje polskie.
3. Projekt nadmiernie szczegółowo określa obowiązki ozz, nie regulując jednocześnie odpowiednich obowiązków po stronie użytkowników.
4. Realizacja ww. obowiązków ozz spowoduje wzrost kosztów funkcjonowania tych organizacji, co w szczególności odczują organizacje małe i średnie (takie jak polskie). Przełoży się to na zmniejszenie wynagrodzeń wypłacanych uprawnionym lub dodatkowo obciążą użytkowników.
5. Projekt nie przewiduje koniecznych uprawnień ozz niezbędnych dla umożliwienia im skutecznego wykonywania zbiorowego zarządu w sytuacji gospodarczej przewagi na rynku wielkich użytkowników.

6. Dopuszczona w Projekcie możliwość zlecania czynności z podmiotom zewnętrznym sprzyja komercjalizacji zarządzania prawami, osłabia bezpośredni wpływ członków ozz na wykonywanie zarządu i może spowodować obniżenie poziomu ochrony praw autorskich i przedmiotów praw pokrewnych.
7. Projekt nie dostrzega specyfiki licencjonowania korzystania z praw autorskich i pokrewnych wynikającej z niematerialnego charakteru utworu i przedmiotów praw pokrewnych. Twórczość i kultura są czymś niepowtarzalnym i przykładanie do ich rozpowszechniania standardów z obszaru towaru i konkurencji nie może prowadzić do właściwego nimi zarządzania.
8. Nie jest właściwy zbiorowy zarząd prawami wykonywany przez organizacje o charakterze gospodarczym, które będą dążyć do maksymalizacji zysku a nie do zaspakajania potrzeb osób, na rzecz których działają.
9. W Projekcie pominięta została problematyka dotycząca społecznej i kulturalnej sfery działalności organizacji, istotnej szczególnie dla organizacji mniejszych, troszczących się o rozwój i popieranie rodzimej twórczości.
10. Przewidziana w Projekcie możliwość zróżnicowanego powierzania przez uprawnionych praw doprowadzi do rozdrobnienia repertuaru ozz oraz uczyni skomplikowanym i nieczytelnym ustalenie zakresów repertuarów poszczególnych organizacji, co utrudni udzielanie licencji.
11. Przedstawiony w Projekcie model transgranicznego licencjonowania praw do utworów muzycznych wykorzystanych w środowisku cyfrowym preferuje wielkie organizacje ze szkodą dla małych i średnich ozz, które w przyszłości będą mogły działać jedynie jako filie dużych zarządców, a w krańcowych przypadkach przyczyni się do ich całkowitej likwidacji jako niezależnych podmiotów.
12. W wyniku realizacji Projektu lokalne repertuary odrębnych językowo ozz „rozplyną” się w repertuarach dużych organizacji, co niewątpliwie utrudni do nich dostęp. Naturalną tego konsekwencją stanie się marginalizacja polskiej twórczości i generalnie – polskiej kultury.

Podsumowując: projekt Dyrektywy sprzeczny jest z interesami polskiej kultury – jej odbiorców, twórców, producentów, wydawców, instytucji kultury oraz innych użytkowników. Budzi sprzeciw doktrynalnie ekonomiczne podejście Komisji Europejskiej do problematyki prawa autorskiego. Przedstawione powyższe krytyczne uwagi uzasadniają zaniechanie dalszych prac na podstawie obecnego projektu Dyrektywy. Zwracamy się do Pana Ministra o niezwłoczne podjęcie wszelkich możliwych działań przeciwdziałających uchwaleniu Dyrektywy na bazie przedstawionego jej projektu.

Z wyrazami szacunku,

Alicja Gronau
Sekretarz Generalny ZKP

Jerzy Kornowicz
Prezes ZKP